

8 Voorstel aanpassing tuchtrechtorganisatie

Het landelijk bestuur vraagt de landelijke raad:

- a. Kennis te nemen van het voorstel om na beëindiging van Stichting Tuchtrect Vrijwilligerswerk, tuchtrect onder te brengen bij het Instituut Sport Rechtspraak waarbij het formele besluit rond aanpassing statuten en huishoudelijk reglement in juni 2018 genomen wordt.
- b. In te stemmen met onderstaande overgangsregel om voor de overgangsperiode de relevante artikelen in het huishoudelijk reglement aan te passen:

Artikel 175 Overgangsbepaling

Indien de overeenkomst met Stichting Tuchtrect, zoals bedoeld in artikel 174 lid 3, wordt opgeschort of beëindigd vervalt de werking van artikel 174 van dit reglement tot de opschorting eindigt of een nieuwe overeenkomst is gesloten.

8 Voorstel aanpassing tuchtrechtorganisatie

Aanleiding

In 2014 is besloten aan te sluiten bij de gezamenlijke registratielijst ongewenst gedrag en het tuchtrecht extern te organiseren bij Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk. Deze stichting zal haar taken per 31 december 2017 beëindigen en overdragen aan Instituut Sportrechtspraak. Aangesloten organisaties moeten hierdoor aanpassingen doorvoeren in statuten en reglementen

Achtergrond

Scouting Nederland vindt het belangrijk dat kinderen en jongeren in een veilige omgeving hun activiteiten kunnen uitvoeren en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het gaat hierbij ook om een veilige sociale omgeving. De afgelopen jaren heeft Scouting Nederland een aantal maatregelen genomen om die veilige omgeving te creëren, waaronder aansluiting bij een gezamenlijke registratielijst voor vrijwilligersorganisaties.

Een veilige omgeving is vrijwilligerswerk-breed een belangrijk thema. Door samen te werken aan dit onderwerp, is het mogelijk dat alle organisaties die met vrijwilligers werken ook gebruik kunnen maken van hetzelfde scala aan middelen. Een gezamenlijke aanpak leidt bovendien tot een mate van openheid en transparantie die je niet bereikt als iedereen zijn zaken zelf regelt.

De gezamenlijke registratielijst, de gedragscode en het systeem van tuchtrecht zijn tot stand gekomen in het samenwerkingsproject In Veilige Handen van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV).

Gezamenlijke registratie en tuchtrecht

Een gezamenlijk registratielijst kan voorkomen dat daders die door de ene organisatie op basis van tuchtrecht bestraft zijn, bij een andere zomaar aan de slag kunnen gaan. Ook bij de sport is er een gezamenlijke lijst. Deze lijsten zijn nog apart, maar worden in de toekomst één lijst. Voor het goed functioneren van de registratielijst is het nodig dat zo uniform en objectief mogelijk beoordeeld wordt welke sancties worden vastgelegd op de lijst. Waarborgen en zorgvuldigheid zijn vereist om de lijst te kunnen handhaven volgens de regels van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), waar de lijst is geregistreerd. Er zijn daartoe modellen ontwikkeld voor een gedragscode, sanctiebeleid en tuchtrecht. Om aan te kunnen sluiten bij de gezamenlijke registratielijst is een vereiste dat een organisatie een systeem van tuchtrecht heeft op basis van de ontwikkelde blauwdrukken. Om dit haalbaar te maken voor (kleine) organisaties is door NOV in 2013 de Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk (STV) in het leven geroepen. Vanuit deze stichting beoordeelt een onafhankelijke tuchtcommissie meldingen over seksueel grensoverschrijdend gedrag. De basiskosten worden over de aangesloten organisaties verdeeld, er wordt expertise opgebouwd en geborgd en ingewikkelde interne processen blijven organisaties bespaard.

Scouting Nederland heeft in 2014 besloten gebruik te maken van STV voor het tuchtrecht. Reden hiervoor is dat de behandeling bij een van de organisatie onafhankelijk orgaan ligt. Daarnaast maken we gebruik van bestaande voorzieningen die we niet zelf hoeven in te richten en ontstaat er volume en groot draagvlak door onze deelname, als verreweg de grootste organisatie van jeugd en jongeren.

Ontwikkelingen

De samenwerking met de sport (NOC*NSF) is toegenomen en er is door Vereniging NOV besloten dat STV haar activiteiten per 31 december 2017 gaat overdragen aan het Instituut Sportrechtspraak (ISR). Dit instituut behandelt tot nu toe zaken rondom grensoverschrijdend gedrag binnen de sportbonden, waaronder seksueel grensoverschrijdend gedrag. De verandering van tuchtrechtorganisatie betekent dat de aangesloten organisaties de nieuwe tuchtrechtinstantie moeten borgen in statuten en huishoudelijk reglement.

Aan gebruik maken van het ISR zijn kosten verbonden. Deze kosten bestaan uit basiskosten en kosten die per zaak gemaakt worden. De basiskosten worden doorberekend in een vaste bijdrage berekend op een bedrag per vrijwilliger. Deze kosten zullen gelijk zijn aan de kosten die Scouting nu betaalt voor STV (5.500,- per jaar). De zaakkosten worden per zaak berekend en zijn variabel. De kosten bij ISR lijken lager uit te komen dan op dit moment bij STV (Gemiddeld € 800,- t.o.v. voorschot van 3.300,-).

Ervaringen met tuchtrecht

In de afgelopen periode is het tuchtrecht daadwerkelijk in de praktijk gebracht. Er zijn tot nu toe door Scouting vier zaken aangebracht bij STV. De huidige ervaring is dat een procedure bij STV gedegen wordt aangepakt, maar daardoor een zeer lange doorlooptijd heeft en een grote druk uitoefent op betrokkenen (besturen en slachtoffers) van de vereniging. Soms lijkt dit niet in verhouding te staan tot de inhoud van de zaak en de eventuele op te leggen maatregel. De opgedane ervaringen hebben geleid tot een aantal uitgangspunten voor tuchtrecht in de toekomst die vanuit Scouting meegenomen zullen worden in de gesprekken met de nieuwe tuchtrechtinstantie:

- gebruik maken van informatie uit reeds genomen stappen
- beschermen van slachtoffers en voorkomen dat extra onnodige belasting ontstaat
- voorkomen dat door de procesgang de meldingsbereidheid binnen Scouting afneemt
- onnodige belasting voor betrokkenen en beroepsapparaat voorkomen.

Stappenplan

Om als Scouting aan te kunnen sluiten bij ISR worden de komende periode aanpassingen in statuten en HHR voorbereid. Het ISR staat op het standpunt dat verankering van tuchtrecht in het HHR onvoldoende is en verplicht organisaties om bij deelname aan tuchtrecht ook de statuten aan te passen. Ook zullen de ervaringen met tuchtrecht tot nu toe bestuurlijk besproken worden. Besluitvorming over aanpassing van reglementen vindt plaats in juni 2018, waarna tot aansluiting overgegaan kan worden.

Om de tussenliggende periode te overbruggen is het mogelijk bestuurlijke maatregelen te nemen en daders te plaatsen op de eigen registratielijst, maar niet op de gezamenlijke lijst. Er dient daartoe in december 2017 wel een besluit genomen te worden over een aanpassing van het HHR voor de komende periode.

Voorstel aanpassing HHR (toevoeging artikel 175)

Artikel 174 Tuchtrecht

1. Indien een lid handelt in strijd met het bepaalde in de gedragscode zoals beschreven in artikel 173 is tuchtrecht van toepassing.
2. Een melding omtrent gedrag waarbij een lid handelt in strijd met het bepaalde in de gedragscode wordt behandeld volgens een tuchtreglement en ter behandeling gesteld van een tuchtcommissie. Een dergelijke melding is geen geschil als bedoeld in Hoofdstuk 10.
3. De uitoefening van het tuchtrecht wordt opgedragen aan de Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk en de Tuchtcommissie en de commissie van beroep van deze stichting, krachtens een tussen de stichting en Scouting Nederland te sluiten overeenkomst. De uitoefening door de stichting geschiedt vanaf de in de overeenkomst bepaalde datum.
4. Het tuchtreglement van de Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk is van toepassing op alle voorkomende gevallen omtrent gedrag zoals beschreven in lid 1.
5. De commissies van Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk kunnen in voorkomende gevallen het betrokken lid sancties opleggen, zoals beschreven in het tuchtreglement van Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk.

6. De uitspraken van de commissies zijn bindend voor alle leden en organen van Scouting Nederland. Zij zijn gehouden mee te werken aan de tenuitvoerlegging van de door de commissies opgelegde sancties.
7. Een door de commissie opgelegde onherroepelijk geworden sanctie ten aanzien van het uitoefenen van een functie of ten aanzien van het lidmaatschap leidt tot onmiddellijke toepassing van functieonthefving of opzegging van het lidmaatschap zoals genoemd in artikel 107 of 113. Voor de zienswijze van betrokkene zoals vermeld in lid 3 van artikel 107 en 113 geldt de door betrokkene bij de Stichting Tuchtrect Vrijwilligerswerk naar voren gebrachte zienswijze.

Artikel 175 Overgangsbepaling

Indien de overeenkomst met Stichting Tuchtrect, zoals bedoeld in artikel 174 lid 3, wordt opgeschort of beëindigd vervalt de werking van artikel 174 van dit reglement tot de opschorting eindigt of een nieuwe overeenkomst is gesloten.